

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 13. Baptizandos adultos nomen vetus retinuisse, vel mutasse, prout libebat, & quare vetus mutarent, ibidem Apostolorum nomina baptizandis imposita, quibus ve causis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

sum etiam prius, quam interrogatus esset, festinabat
 offerre. Eodem vero loco, quo nunc, olim no-
 men datum fuisse, probabili coniectura col-
 ligi potest. Nam, cum nec domi in priuatis æ-
 diis dari potuerit; quoniam id sacrorum ri-
 tum dignitati maximè repugnabat: & quia
 presentibus plebe, & clericis dabatur, quos
 non nisi in Ecclesiam sacrorum causa conue-
 nisse, putare debemus: cumque rursus in Ec-
 clesia datum non esse, existimem, quod ab eius
 ingressu prohibebantur, donec sacro exor-
 cismo turpissimæ seruitutis iugum a se repu-
 lissent: sequitur ut in Ecclesiæ foribus datum
 fuerit, quod nunc in omnibus ecclesiis serua-
 tur: præterquam in Moscouia, ubi nomen
 domi imponere, patria consuetudinè rece-
 ptum est.

Nomen da-
 batur præ-
 sentibus ple-
 be & cleri-
 cis. Ante ex-
 orcismum
 baptizandi
 ecclesiam
 non ingre-
 diebantur.
 Nomen da-
 batur in ec-
 clesia for-
 bus.
 Sigismun-
 lib. de reb.
 Moscouit.
 Moscouite
 nomen filii
 domi im-
 ponunt.

Baptizandos adultos nomen vetus retinuisse, vel mu-
 tasse, prout libebat: & quare vetus mutarent
 ibidem Apostolorum nomina baptizandis im-
 posita, quibusque causis.

CAP. XIII.

In autem quæras, quod nomen darent, il-
 ludnè, quod à gentilibus acceperant, an
 aliud? quod est quærere, an nouum nomen in
 baptismo susciperent? respondeo, infantes
 nouum accepisse: quia antea nullo vocaban-
 tur, verum adultis vetus nomen retinere, vel
 mutare fas erat: sicut multa veterum exempla

Adulti no-
 men vetus
 in baptismo
 vel retine-
 bant, vel

S

mutabant, demonstrant. Siquidem Centurioni, Eum
 ut iudebat. Lucillo, Cōstantino, Martino, Ambrosio,
 gustino, Victorino, Nestario, sexcētisq̄ue

^a Sim Me- nomen vetus remansit. contra Paulus et
 taph. de vit. lo dictus est, nouumque ^a Procopij

S. Procop. Neania, ^b Sozontis Tarasio, ^c Eustachij

^b Idem de da, ^d Theopistis Traiana, ^e Theopisti Ag-

martyr. So- ^f Quiriaci Iudæ Hebræo, ^g Eudocia Ar-

zont. ^h di, ^h Ioannis Hebræo medico, Chryso-

^d & ^e Idē di, ^h Ioannis Hebræo medico, Chryso-

de vit. SS. Casiano, Climacho, & Petri tūm ⁱ Bal-

Eustath. & tūm Basilij fratri vni, tūm Episcopo Ale-

Theop. & drino datum est. Quæ consuetudo ut fr-

duor. filior. Agap. & tior, ita circumcissioni Hebræorum sim-

Theoph. i. fuit, nam Gen. 17. quo die Abraham cir-

Gregor. sionis præceptum à Deo accepit, nouo

Turon lib. ne vnâ cum vxore vocatus est: non vlt-

i. hist. Frâc. cap. 26. quit Deus) vocabitur nomen tuum Abram,

^g Socrat. pellaberis Abraham, quia patrem multarum

hist. Ecclef. ⁱ tium constitui te. & infra, dixit quoque Deus

lib. 7. c. 21. ^h Abraham, Sarai uxorem tuam non vocabis Sa-

vit 5. Basil. Sarai. In utroque autem cūm baptismo,

ⁱ Vit. S. Per. circumcissione mutandi nomen optima

Aulani Ms apparet, ut signum esset, eos ex demer-

apud Sur 3. mancipiis summi Dei seruituti, atque in-

Ianuar In rio addici, cum nominis mutatio apud ver-

circunci- seruitutem, & manumissionem indicant-

sione nouū re Daniel. i. præpositus Babylonie regni

nomē im- ductis in seruitutem Danieli, Azaria, & Mi-

ponebatur. li noua nomina imposuit: fuerunt ergo

de filiis Iuda Daniel, Ananias, Misael, &

Nomé cur rias. & imposuit eis præpositus Eunuchorum

in baptism. na, Danieli, Balasar: Anania, Sidath: &

& circunc li, Misach: & Azaria, Abdenago. & Geli-

mutare tur. li, Misach: & Azaria, Abdenago. & Geli-

etiam vellet Deus primum parentem humani generis docere, ipsum omnium animantium dominum, ac principem esse, ad eum illa adduxit, quibus nomina imponeret: formatis igitur Dominus Deus de humo cunctis animantibus terra, & uniuersis volatilibus caeli, adduxit ea ad Adam, ut videret, quod vocaret ea. Cicero etiam in Corneliiana prima dixit, Cornelios tam multos esse, ut iam collegium esset institutum: quia nimirum L. Sulla recuperata Repub. omnes eorum, qui in bello desiderati fuerant, seruos, atque in primis fortissimum quemque libertate donauit: qui omnes ab eo Cornelij auctore Appiano, vocati sunt.

Et Tertullianus lib. de resurrect. carn. cum eius rei doctrinam, & mysteria explicaret, orate, inquit, si famulum tuum libertate mutaueris, quia eadem caro, & anima permanebunt, quae flagellis, & opprobriis, & stigmatibus obnoxia retro fuerant: idcirco ne illa eadem pati oportebit? non opinor: atqui & vestis alba nitore, & aures anuli honore, & patroni nomine & tribu, mensaque honoratur. Atque id S. Ioannes Chrylostomus praecclare confirmat homil. de feren. reprehens. & Paul. conuer. vbi rationem afferens, cur Sauli nomen in Paulum mutatum fuerit, habet: Saulus adhuc spirans eadem in discipulos Domini atque in Epistolis Paulus vocatur. quare ergo hic nomen mutauit spiritus sanctus? quemadmodum Dominus, qui seruum mercatus est, ostendere volens se dominum serui, nomen illius immutat: ita & spiritus sanctus fecit, vbi Paulum captiuum accepit, vocabulum eius mutauit, ut etiam inde disceret Paulus

S ij

Notinis mutatio seruitutem, & manumissionem indicabat. Cornelij multi cui a Cicerone dicti sunt.

Manumissionis insignia.

Sauli nomen cur in Paulum mutatum fuerit.

Seruis nomina mutabantur.

Nominis mutatio in se habere dominum; nominum enim impositio in baptismo significabat dignitatē. Diis olim nomina mutabantur. Pontificibus nomina mutantur.

signum est, & praeipuum. Non absurde dixerit quispiam, nominis mutationem in baptismo, excellentissimae cuiusdam dignitatis symbolum fuisse: cum & olim Diis nominibus mutarentur, teste Ioanne Stucchio in antiquo conuiual. & nunc idem in Pontificibus mutare videremus: ut nimirum ij, quibus mo initiati erant, statum, & conditionem agnoscentes, se ad peccatorum dedecora deiicerent: aut ea se significari solitum, cum abluimur, Dei cultui, ac religioni acci: quemadmodum olim Vestalibus nomina mutantur: ut Aulus Gellius innuit. Attic. cap. 12. aut certe novum nomen mutatum solitum fuisse, ut quemadmodum videmus in iis, qui Christianae charitatis perichlitanes, ac specie capti, contempta rerum humanarum inconstantia, & varietate sese ad diuinius religionis normam, & vitae rationes mutant) catechumeni ex nominis mutatione commutandae argumentum desumunt. Quae coniectura non solum Simeonis Metaphrastis autoritate confirmatur, in vita Eustathij, & Theopistes, & duorum fratrum Agapij, & Theopisti dicentis: placidam quendam ducem exercitus, mutato nomine, vocat Eustathiam uxorem autem Traianam, Theopisten, non solum in vite mutatione non etiam nomina transmutantur, verum etiam ex eo probabilior efficitur coniectura non cuiusvis generis nomen, sed Apostolicum tantummodo propter suam in eos proprietatem.

Nominis mutandi in baptismo alia causa. Vestalibus nomina mutabantur. Monachi nomen cum mutant. Nominis mutandi in baptismo alia causa.

Quae coniectura non solum Simeonis Metaphrastis autoritate confirmatur, in vita Eustathij, & Theopistes, & duorum fratrum Agapij, & Theopisti dicentis: placidam quendam ducem exercitus, mutato nomine, vocat Eustathiam uxorem autem Traianam, Theopisten, non solum in vite mutatione non etiam nomina transmutantur, verum etiam ex eo probabilior efficitur coniectura non cuiusvis generis nomen, sed Apostolicum tantummodo propter suam in eos proprietatem.

nem imponebant: ut ex nominis similitudine, ad virtutis, & sanctitatis imitationem excitarentur. Hinc est, quod Dionysius Alexandrinus apud Eusebium lib. 7. hist. Eccles. cap. 20. nomina Petri, Ioannis, & Pauli suis temporibus creberrima fuisse, testatur: cum ait: Ioannis Apostoli multos fuisse gentiles arbitror, qui propter singularem amorem, quæ erga illum affecti erant propter admirationem, quam de eo habebant, & propter emulationem, quæ ad illum imitandum flagrabant, & quod à domino pari ratione diligere cupiebant, eam istam appellationem amplexati sunt: quemadmodum nomina Pauli & Petri fidelium liberis crebro fuerunt. Et Nicephorus Callistus lib. 6. hist. cap. 22. de cuiusdam Ioannis Asiatici scriptura dubitatum esse, ait, num Ioannis Apostoli esset, propterea quod multi eodem nomine gauderent, deinceps indicat Ioannis quidem esse scripturam eam illi cognominis, sed non dilecti: & per coniecturam esse arbitratum Asiatici Ioannis, qui cognominatus est presbyter, de qua prius diximus, videlicet quod duo monumenta idem Ioannis nomen habentia Ephesi monstrantur: multi enim propter suam in Apostolos propensionem, & affectionem nomina eorum liberis suis imponebant. Fuit etiam Meletij nomen Antiochiæ frequentissimum, propter S. Meletij eius urbis Patriarchæ virtutes egregias, & præclara facinora: de qua re in encomio eius à VII. Synodo Act. 4. citato, & à Simone Metaphraste diligenter exarato, sic legimus: quod vobis quoque in hoc beato usu venit. Nam cum eum à principio in civitatem ingressum exepissetis, unusquisque filiolum suum appellabat ab

S iij

Apostolorum nomina imponebantur in baptismo, & quare.

Nomina Petri, Ioannis & Pauli olim creberrima.

Meletij nomen Antiochiæ frequentissimum.

illius appellatione: per appellationem existiman-
 nusquisque in domum suam sanctum illum inuocare,
 cere, patresque, auos, & proauos, matres preces-
 berat. Ad clerici nomen imponebant liberos, quos
 rerant. Quocirca Patres in Nicæna Synodo

a Iuxta Frã gregati^o can. 20. Gentilium nomina filijs
 cor. Turria poni vetuerunt, quod vt à multis Concilio
 versionem. nouatum est. & à sancto Ioanne Chry-
 Nomina gentium no significatum, cum homil. 22. in cap. g.
 Christianis stol. 1. ad Corinth. dicere: siquidem cum
 imponi, filio imponendum sit, amissa sanctorum appella-
 vetitum quemadmodum maiores faciebant, accon-
 Tribus pu et his nominibus impositis, que plurimum da-
 eis in Pal- rit, eius nomine filij appellant: hinc enim do-
 chate bap- nius victurum coniectant: ita Mediolanensi
 tizati solis- clesia diligentissimè seruauit, & seruare, vt
 ol m Me- dere est apud Beroldum de sabb. sanc. quæ
 diolani, Pe- pueros, ab Archiepiscopo eo die baptizant
 tri, Ioannis litos, Petri, Ioannis, & Pauli nomine appo-
 & Pauli lar: & quotidiana experientia docet, quæ
 nomen im- in ea Caroli nomen, ob memoriam sui Pra-
 poneba- lis, nuper in cælestium numerum relati præ-
 tur. que filij ferunt. de quo etiam extat decretum
 Caroli no- in part. 4. A Et. tit. de iis, quæ parochus, qui
 men Me- quam infans in Ecclesiam ad baptismum
 diolani fre- feratur, curer, ac præmoneat, sed nos
 quentissi- subicere omitimus, ne nimis serò ad temp-
 mum. dandi nominis veniamus.

Tempus dandi nominis in baptismo varium fuisse, singulorumque temporum, vel locorum diuersitas allata, ac breuiter de Hebreorum, & Gentilium more, septimo, octauo, nono, vel decimo die pueris nomen imponendi.

CAP. XIII.

Quod ita varium, & multiplex fuit, vt nihil certi de eo statui, vel affirmari possit. Nam in Ecclesie Christianae primordiis, cum baptismi ceremoniae simul omnes eodem die fiebant, sicut ex Apostolorum Actis, & S. Dionysio colligitur, nomen non nisi in ipsa ablutione dari solebat, postea, vbi suam maturitatem Ecclesia assecuta est, certum tempus nomini dando praefiniri cepit. de quo ita est apud sanctum Augustinum lib. 9. confess. *vbi tempus aduenit, quo me nomen dare oporteret, relicto rure Mediolanum remeauimus.* Quodnam vero illud fuerit, iure dubitare possemus, nisi Clementis Papae I. auctoritas suppeteret Epistol. 3. de offic. sacerdot. & cleric. vbi tribus mensibus ante baptismum nomen dari, his verbis praecipit: *si quis fidelis voluerit existere, & desiderat baptizari, accedat ad sacerdotem suum, & ipsi det nomen suum, atque ab eo audiat mysteria regni caelorum, ieiuniis frequentibus, opera impendat, ac semetipsum in omnibus probet, ut tribus mensibus iam consumatis in die festo possit baptizari.* Post eius tamen tempora,

Nomen Apostolorum tempore dabatur paulo ante baptismum.

Nomen dabatur tribus mensibus ante baptismum.